

17 Octombrie
Marți

Ora 19
Studiul de concerte al ANMGD

TOAMNA
MUZICALĂ
CLUJEANĂ

Ediția a 56-a

FALL INTO CLASSIC

Panoramic componistic clujean I

Melinda Béres *vioară*

Francis Gallagher, Eugen Cibîșescu-Duran *violă*

Ediț Horváth, Gáspár Veress, Mîra Gavriș,
Iulia Cibîșescu-Duran *pian*

Răzvan Poptean, Cristian Ciolacu *clarinet*

Toni Vîntur *percuție*

Diana Țuguî *soprană*

Cristian Bence-Muk *muzică electronică*

Corul Filarmonicii de Stat „Transilvania”
Cornel Groza *dirijor*

În program lucrări de

Șerban Marcu, Gáspár Veress,
Cristian Bence-Muk,
Iulia Cibîșescu-Duran,
Alexandru Murariu, Răzvan Metea,
Matei Pop, Tudor Feraru,
Sebastian Țună, Dan Variu

Concert realizat în parteneriat cu ANMGD
și co-finanțat prin fondurile de cercetare de la Ministerul Educației,
în cadrul unui proiect coordonat de conf. univ. dr. Cristian Bence-Muk

Stagiunea 2023-2024 filarmonicatransilvania.ro

Bilete pe

SPONSORI

PARTENERI

PARTENERI MEDIA

BILETELE SE POT CUMPARA DE LA AGENȚIA DE BILETE A FILARMONICII (P-ȚA LUCIAN BLAGA, NR. 1-3, TEL: 0264-431558) ÎN URMĂTORUL INTERVAL ORAR: LUNI, MARȚI, MIERCURI, JOI 10:00-16.00,
VINERI 10:00-13:00 SAU CU O ORĂ ÎNAINTE DE CONCERT, DE LA LOCAȚIA ACESTUIA. BILETELE SPECTACOLULUI SUNT PUSE ÎN VÂNZARE ȘI ONLINE PE entertix.ro

NE REZERVĂM DREPTUL DE A FACE MODIFICĂRI LEGATE DE PROGRAMUL CONCERTULUI SAU DE ARTIȘTI, DACĂ SITUAȚIA O ÎMPUNE. MULȚUMIM PENTRU ÎNȚELEGERE!

PARTEA I
Panoramic componistic clujean I

1. ȘERBAN MARCU - *Mix Tour* pentru vioară și pian – p.a.
Interpreți:
MELINDA BÉRES - vioară
EDIT HORVÁTH – pian
2. ALEXANDRU ȘTEFAN MURARIU - *Zori* pentru percuție solo – p.a.
Interpret:
TONI VINTUR – percuție
ALEXANDRU ȘTEFAN MURARIU – muzică electronică
3. GĂSPĂR VERESS – *Night fragments*
Interpreți:
CRISTIAN CIOLACU - clarinet
FRANCIS GALLAGHER - viola
GĂSPĂR VERESS – pian
4. CRISTIAN BENCE-MUK - *Năluca unei nopți, Ură* - Lieduri pe versuri de Alexandru Macedonski
Interpreți:
DIANA ȚUGUI - soprană
MIRA GAVRIȘ – pian
5. IULIA CIBISESCU-DURAN – *Sonata a V-a pentru violă și pian* - p.a.a.
Interpreți:
EUGEN CIBISESCU-DURAN - violă,
IULIA CIBISESCU-DURAN – pian
6. RĂZVAN METEA - *Skizo Folk* pentru clarinet și muzică electronică
Interpreți:
RĂZVAN COSMIN POPTEAN – clarinet
CRISTIAN BENCE-MUK – muzică electronică

PARTEA A II-A

Recital a cappella din creația compozitorilor clujeni

Corul Filarmonicii de Stat „Transilvania”

dirijor: CORNEL GROZA

Soliști: ROXANA CHICIDEA și MĂDĂLINA UNGUR

La pian: OVIDIU LUP

1. TUDOR FERARU – *Away* (p.a.a.)
2. GĂSPĂR VERESS – *Psalmul 143* (p.a.a.)
3. ALEXANDRU ȘTEFAN MURARIU – *Knots 2*
4. SEBASTIAN ȚUNĂ – *Reverie - 3'45"* (p.a.a.)
5. CRISTIAN BENCE-MUK – *Pune, Doamne, strajă gurii mele* (p.a.a.)
6. ȘERBAN MARCU – *Pajul Cupidon* (p.a.a.)
7. MATEI POP – *Rugăciunea lui Isus* (p.a.a.)
8. DAN VARIU – *Un blues vegetal* (p.a.a.)

Piesa *Mix Tour* pentru vioară și pian, dedicată colegelor mele Melinda Béres și Edit Horváth, a fost scrisă pornind de la tehnica mixturilor: succesiuni paralele de intervale sau acorduri. Ideea de a folosi mixturi (prezente, într-adevăr, în diverse forme, fie ca însoțire a liniei melodice, fie în acompaniamentul armonic) a fost mai degrabă un punct de plecare care să-mi stimuleze imaginația, nu o obsesie, piesa nefiind un „studiu de mixturi” în sens absolutist și tehnicist. Lucrarea se desfășoară liber, cvasiimprovizatoric, conturând trei momente muzicale contrastante, urmate de minirepriza celui dintâi.

Pajul Cupidon este o miniatură corală în cadrul căreia sunt combinate gestică muzicală specifică madrigalului renascentist (piesa este scrisă la cinci voci – componenta cea mai specifică a acestui gen) și armoniile de factură postromantică, cu extensii și spre muzica primei jumătăți a secolului al XX-lea, pe un text eminescian plin de umor și insinuări erotice, diferit de textele care stau de regulă la baza pieselor corale având la bază creația poetică a lui Eminescu. Lucrarea a fost scrisă la solicitarea dirijorului Cezar Verlan și este dedicată Corului Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin”.

Șerban Marcu

Zori pentru percuție și bandă este o lucrare scrisă în memoria compozitorilor Cristian Misievici și Cornel Țăranu, cu inspirație extrasă din cântecul zorilor, prezent în ritualurile procesiunii funerare. Discursul ales este unul colorat, prin utilizarea într-o accepțiune de virtuozitate a clopotelor tubulare și a toacei, completate de vibrafon, tobă mare, gong și bandă. În cadrul lucrării este utilizat și citatul, un fragment din opusul „Lamentație și descătușare” de Cristian Misievici.

Knots 2 este un opus compus special pentru competiția de dirijat coral „Gheorghe Dima International Competition” și are ca punct de pornire horea cu noduri, o manieră de cântat tradițională din zona Maramureșului, bazată pe atacuri de glotă, care în muzica scrisă, academică, poate fi transpusă în ideea de apogiatură. Textul ales leagă genul cântului de cătănie, alături de cântecul funebru, însă sub o melodică aleasă de compozitor, fără a fi abordat citatul.

Alexandru Ștefan Murariu

Night Fragments reprezintă o serie de 7 piese miniaturale programatice care gravitează în jurul visului nocturn, unite printr-un leitmotiv comun, dar păstrându-și totodată individualitatea prin caracterele contrastante redade de fiecare parte.

Cele 7 părți poartă titluri sugestive după cum urmează: 1. *Barcarolle*, 2. *Un piccolo intermezzo*, 3. *Interludium*, 4. *Prélude scriabinesque*, 5. *Wobbly Waltz*, 6. *Lento lugubre*

și partea a șaptea, intitulată *Epilogue*. Câteva linii comune care se regăsesc în părțile lucrării sunt redade prin leitmotivul prezentat de prima parte și fragmentarea acestuia cu precădere în părțile a treia și a șaptea, contrastele caracterelor, influențe expresioniste și postromantice, misticul și grotescul.

Lucrarea se adresează unui trio format din clarinet, violă și pian.

Psalmul 143 pentru cor mixt, are la bază textul biblic redat în șase dintre versetele acestuia.

Structura muzicală cuprinde trei mari segmente dinstincte, ce urmăresc evoluția trăirilor spirituale descrise de narator, regele David. Limbajul armonic al lucrării se încadrează în neomodalism, având de asemenea și inflexiuni pentatonice.

Gáspár Veress

Năluca unei nopți (2022) este conceput în cheie „spectrală”, utilizând exclusiv primele șaisprezece armonice superioare ale sunetelor fundamentale „mi” și „sol”. Celor trei strofe atipice ale poeziei (fiecare „strofă” debutează printr-un vers lung, urmat de o aglomerare de versuri scurte, inegale, alcătuite din 1-2 cuvinte, iar la finalul poeziei mai apare un vers lung) le corespund trei secțiuni muzicale, care articulează o catenă omogenă (de tipul $A_{v1} A_{v2}$, cu o *Coda*).

Piesa *Ură* (2008) reprezintă prima abordare a acestui gen în creația proprie și apelează la textul exploziv al lui Alexandru Macedonski, din poemul omonim. Structura formală este una tipică, tristropică (de tip *lied*), în care secțiunile extreme sunt ritmate, apelând la un limbaj modal-cromatic, pe când mijlocul piesei înlocuiește notația ritmică precisă cu elemente improvizatorice (la pian), respectiv, cântatul cu declamația (la voce).

Lucrarea corală *Pune Doamne strajă gurii mele* a pornit ca o „temă” la cursurile doctorale de Paleografie bizantină, atunci când d-na prof. univ. dr. habil. Elena Chircev a solicitat celor doi compozitori înscriși la acel curs să realizeze o piesă, o prelucrare corală, pornind de la un fragment de cântare bizantină. Piesa încearcă să surprindă jubilația sufletului, care-l întâlnește pe Dumnezeu dincolo de cuvinte, în disoluția acestora, din care rămân doar vocale sau sunete nearticulate, dar purtătoare ale bucuriei profunde.

Cristian Bence-Muk

Sonata a V-a pentru violă și pian este structurată în două părți contrastante, o primă parte în formă de sonată bitematică, cu o temă întâi energică, expusă inițial printr-un solo de violă și o temă secundă cu un caracter liric, expresiv. Partea a II-a, scrisă într-o formă tristrofică, având o repriză dinamizată, aduce ideea de vals într-o accepțiune nouă, aceea a unui dans straniu, în care melodia și acompaniamentul reprezintă două straturi incommensurabile ale unei muzici din altă lume.

Iulia Cibisescu-Duran

Skizo Folk este o lucrare structurată în trei părți. După cum reiese din titlu, lucrarea se dorește a fi o combinație de melodii folclorice (folclor inventat), care conjugă efecte realizate cu ajutorul corpului omenesc și al calculatorului. La baza compunerii acestei lucrări se află un motiv supus unei continue elaborări, în urma căreia rezultă linia melodică ce are ca unități constructive intervalele de cvartă și secundă.

Răzvan Metea

Lucrarea corală *Away* a fost scrisă în anul 2016, în memoria unei persoane dragi, plecată prea devreme. Piesa este preponderent meditativă, impregnată cu un sentiment de melancolie reținută. Limbajul sonor utilizat este convențional, îmbinând diatonismul melodic cu schimbările relativ surprinzătoare de centru tonal-modal. Versurile aparțin autorului american James Whitcomb Riley (1849–1916):

*I cannot say and I will not say
That she is dead, she is just away.
With a cheery smile and a wave of hand
She has wandered into an unknown land;
And left us dreaming how very fair
It needs must be, since she lingers there.
And you - oh you, who the wildest yearn
From the old-time step and the glad return -
Think of her faring on, as dear
In the love of there, as the love of here
Think of her still the same way, I say:
She is not dead, she is just away.*

Tudor Feraru

Sebastian Țună a compus *Reverie* pentru cor mixt și pian în anul 2015, pe versurile poetului Vasile Grigore Latiș, ca urmare a propunerii venite din partea familiei acestuia, de a scrie muzică pe o poezie scrisă în amintirea soției poetului. Fiindcă în același an s-a potrivit ca la Concursul Național de Compoziție și Interpretare "Paul Constantinescu" cerința concursului să fie lucrări scrise pentru cor mixt (cu sau fără acompaniament), compozitorul a optat să compună o lucrare pentru cor mixt și acompaniament (piesa fiind distinsă cu premiul al II-lea la acea ediție).

Prin materialul muzical configurat într-un limbaj modal de sinteză, compozitorul s-a străduit să redea atmosfera textului poetic, subliniind caracterul, sensul și intenționalitatea versurilor scrise de V. G. Latiș.

Sebastian Țună

Rugăciunea lui Iisus pentru cor mixt (2022) se înscrie în linia unor preocupări dedicate tratării subiectelor religioase, suscitată de inițiativa Patriarhiei Ortodoxe Române în a propune și a realiza în anii din urmă mai multe ediții ale unui Concurs de compoziție cu rol de stimulare a creației corale religioase. Pentru aceasta nu am recurs la o melodie autentică a cultului, ci am construit tema melodică pe baza unei îmbinări de profiluri modale caracteristice ehurilor diatonice și a celor cromatice ale cântării bizantine. Modalitatea de îmbinare este una mai puțin obișnuită, în sensul că prima secțiune a melodiei tematice produce o ascensiune bazată pe intonații diatonice, în timp ce a doua secțiune realizează o culminație cu vădite intonații modale cromatice, marcată de insistența intervalului de secundă mărită.

Procedeele folosite în dezvoltarea discursului coral sunt preponderent cele polifonice, în care melodia-temă, de dimensiuni relativ ample, inițiază o expoziție după modelul fugii, unde raportul tradițional de cvintă perfectă ascendentă este înlocuit cu cel de cvartă perfectă ascendentă, avantajând relațiile modale plagale. Odată introduse toate cele patru voci corale, discursul continuă într-o combinație a polifoniei libere de însoțire cu polifonia imitativă, transplantând procedee dezvoltate în istoria coralității occidentale cu intonațiile de sorginte orientală.

Sub raport expresiv am urmărit alternanța între atmosfera de reculegere religioasă (prima secțiune a temei) și tensiunea sufletească a celui apăsător de conștiința păcatelor (prin intonația cromatică și registrul secțiunii a doua a temei).

Matei Pop

Un blues vegetal (2023) transpune într-o miniatură corală universul liric imaginat de Adrian Păunescu în poezia *Blues cu iederă și stejar*, publicată în volumul *Sunt un om liber* (1989), cu puțin timp înainte de căderea comunismului în România, de unde caracterul subversiv și disident al textului. Mai exact, reimaginând un scenariu clasic în literaturile orale europene, acela al metamorfozei vegetale a îndrăgostiților a căror iubire este interzisă de o instanță exterioară, discursul poetic transmite în subsidiar ideea controlului tot mai accentuat al vieții private de către regimul politic totalitar și chiar a dezavuării/cenzurării stilurilor muzicale născute în lumea occidentală. De aici îndemnul la revoltă din strofa finală, concentrat în versul doar aparent inocent: „Dansează blues, dansează blues”. Discursul componistic potențează aceste paliere ideatice, exploatând referințele muzicale existente în textul poeziei și uzând de numeroase efecte onomatopice.

Dan Variu

